РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Обобщена справка връзка с изискванията на чл.29, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) във връзка със становище по екологична оценка /ЕО/ № 6 – 3/2022 г. на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021 – 2027 г.

1. Съответствието на Интегрирана териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Югозападен регион (ЮЗР) за планиране от ниво 2 за периода 2021 – 2027 г. за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по ЕО №6-3/2022 г.;
2. Съответствието на ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 6-3/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО;
3. Степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР.

По отношение т.1 Съответствието на ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по ЕО №6-3/2022 г.

Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Югозападен регион (ЮЗР) за планиране от ниво 2 е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г.

Стратегията е разработена в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и отчита предвижданията на секторните стратегии на регионално ниво в областта на икономическото развитие,

здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Визията и пакетът от стратегически приоритети на ИТСР на ЮЗР от ниво 2 за периода 2021-2027 г. са формулирани на основа на анализа на състоянието и съществуващите тенденции в социално-икономическото, екологичното, културното, инфраструктурното и пространствено развитие на областите в региона.

Стратегията е съобразена с наличните съотносими стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към нея, включително и с такива, поставящи цели по опазване на околната среда.

Съгласно доклада за екологична оценка анализи и изводи за очакваните въздействия върху околната среда са:

- . На ниво Стратегически приоритети и специфични цели се очаква реализирането на стратегическите приоритети и СЦ да доведе до: изграждане на нови индустриални зони, производствено-складови зони, подобряване на свързаността на региона в национален и международен план и на вътрешнорегионалната достъпност, изграждането на всички елементи на транспортната и инженерната инфраструктура в населените места, подобряване на конкурентоспособността и стимулиране на растежа на малки и средни предприятия, подобряване на процента на рециклиране и насърчаване на прехода към нисковъглеродна икономика, подобряване живота и здравето на населението при подобряване на достъпа до качествени здравни и социални услуги, инвестиции за екологичната инфраструктура, поддържането и популяризирането на биоразнообразието, оптимизация на системата за управление на отпадъците, опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги, намаляване на замърсяването, реализиране на мерки за устойчива градска мобилност, подобряване материално- техническата база на държавните болници в областните градове и в общинските градове, разработване и изпълнение на проекти за нови и реновиране на съществуващи балнеоложки центрове, което ще доведе до подобряване качеството на живот и ще окаже дългосрочно

положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението и човешкото здраве, а също и върху околната среда.

- На ниво цели и конкретни допустими дейности и мерки се очаква прилагането на предвидените дейности и мерки да доведе до изграждане на „умни градове" и „интелигентни градове", подобряване качеството на атмосферния въздух в населените места, насърчаване на мерките за енергийна ефективност и формите на преход към кръгова икономика, въвеждане на модела „умно село", засилване на биоразнообразието, „зелената" инфраструктура в градската среда, подобряване на здравната и социалната инфраструктура и увеличаване на материалните активи, подобряване достъпът до услуги, качеството на живот и сигурност на обществените пространства, опазване на паметниците на културното наследство, повишаване на образованието и обучението за квалифицира на работна сила което ще окаже дългосрочно положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението и човешкото здраве и върху околната среда.

При прилагането на ИТСР се очаква като цяло положително кумулативно въздействие по отношение на климата, качеството на атмосферния въздух в градовете, водите, състоянието на зелените площи, културното наследство и материалните активи, повишаване нивото на образованието стандарта и качеството на живот и подобряване здравето на населението.

Неинвестиционните дейности, мерки и проекти, предвидени за изпълнение на Стратегическите приоритети и специфичните цели на ИТСР на ЮЗР 2021-2027 г. нямат пряко въздействие върху околната среда, но се очаква да имат вторично, едновременно, постоянно въздействие, което с оглед на екологичната насоченост на Стратегията ще има като цяло положителен, дългосрочен кумулативен ефект.

ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. **е допустима** при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им, при наличие на такива.

На основание чл. 36, ал. 3 от *Наредбата за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която „ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021- 2027 г." **няма** вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000

В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин. С писмо вх. № ЕО- 13/31.03.2022 г. на МОСВ, предвид изискванията на чл. 23, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО възложителят е представил документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите органи и лица. Не са получени мотивирани възражения по законосъобразност по време на консултациите.

В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от реализирането на ИТСР на ЮЗР за периода 2021-2027 г., чрез които очакваните отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве при изпълнение на дейностите по стратегията да бъдат сведени до минимум.

По отношение т.2 Съответствието на ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 6-3/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО

На база на информацията в проекта на програмата са разгледани следните алтернативи:

„Нулева алтернатива" (Алтернатива 1) - при която текущото състояние на околната среда се запазва. Направен е извода, че с цел подобряване качеството на документа по отношение на околната среда ИТСР на ЮЗР, е разгледана възможността за

предложения за нови формулировки на Стратегическите приоритети, специфичните цели и целите на стратегията. След направения анализ е установено, че не е необходимо да се предлагат нови формулировки.

Алтернатива 1 е неприемлива, тъй като ИТСР на ЮЗР е изискуем документ, съгласно Закона за регионалното развитие.

Алтернатива 1 не е препоръчителна и от гледна точка опазването на околната среда и човешкото здраве, тъй като от направените анализи и оценки в доклада за екологична оценка е обоснована екологичната насоченост на Алтернатива 2 и ИТСР на ЮЗР, като се доказва, че същия ще допринесе за устойчиво развитие чрез прилагане на предвидените допустими дейности, към съответните стратегически приоритети и специфични цели.

Алтернатива 2 - Развитие при условие, че се прилагат мерките и дейностите предложени в ИТСР за ЮЗР за периода 2021-2027 г., включваща 3 приоритетни оси.

В доклада за екологична оценка е направено сравнение между двете алтернативи, като е посочено, че с изпълнението на Алтернатива 2 ще се осигури пълно съобразяване и изпълнение на екологичните приоритети на Национална програма за развитие България 2030 г.

По отношение т.3 Степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР.

Мерките и условията, произтичащи от Становището по ЕО на ИСТР на ЮЗР за периода 2021-2027 г.са отразени окончателния вариант на Стратегията при й, която ще бъде внесена за разглеждане и приемане от Министерския съвет на Република България.Те са в нова точка 7: „**ПРЕДВИДЕНИ МЕРКИ СЪС СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ИТСР ЮЗР – МОСВ №6-3/2022“.**

При прилагането на ИТСР за развитие на ЮЗР регион за планиране от ниво 2 да се изпълняват следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от прилагането на ИТСР на ЮЗР от ниво 2 за периода 2021-2027 г.:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ИТСР на ЮЗР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

2. При устройственото планиране на територията да се прави детайлно обследване за наличието на предприятия с рисков потенциал в близост до проектираните обекти и трасета.

3. Планирането и изграждането на терени за разполагане на нови жилищни райони, обекти с обществено предназначение и големи транспортни пътища, да се съобразява с наличието на предприятия с нисък или висок рисков потенциал и безопасните разстояния до тези предприятия и при необходимост да се предприемат допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда.

4. Планирането и изграждането на нови и измененията в съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал да се извършва при съобразяване на безопасните разстояния до жилищни райони, площи с обществено предназначение, зони за отдих, големи транспортни пътища, и когато е целесъобразно до

райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятията, с цел тяхното опазване.

5. При проектирането и изграждането на обекти, потенциални източници на вредности в околната и жизнената среда местоположението им да се определя съобразно предвидените за тази дейност зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на обекти, подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

6. Реализирането на инвестиционните предложения и мерки в областта на здравеопазването, посочени в цел 2.2 „Осигуряване на равен достъп до качествени здравни и социални услуги" да се съгласуват със съответната Регионална здравна инспекция, на чиято административна територия ще се реализират предвижданията.

7. Всички проекти свързани с подобряване качеството и безопасността на питейната вода в населените места от региона, да се съгласуват със съответната РЗИ. Процесите свързани с изграждането на нови водоизточници да се изпълнят при спазване на здравните изисквания, вкл. и по реда на чл. 36, ал. 1 от Закона за здравето.

8. При реализирането на проекти свързани с изпълнение транспортна свързаност в близост до обекти и зони, подлежащи на усилена шумозащита да се извършат необходимите проучвания и обследвания и при необходимост още на най-ранен етап да се предвидят съответните шумозащитни и виброзащитни мерки.

9. Да се изпълняват мерките, предложени от авторите на доклада за ЕО в подточки 10.1 до 10.2.8 към т. 10 „Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от ИТСР на ЮЗР" съгласно приложение № 1 към настоящото становище.

10. Потенциалните интервенции, произтичащи от стратегията да се прилагат при стриктно спазване на приложимите разпоредби от *Закона за водите* и подзаконовите актове към него и да бъдат съобразени с ПУРБ и ПУРН за съответните райони за басейново управление, както и с техните актуализации за периода 2022-2027 г.

Действие към мерки и условия от № 1 до № 10 – Преди всички фази на приемане на документи от бенефициенти по определена отворена процедура по ИТСР, мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите.

II Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ИТСР на ЮЗР от ниво 2 за периода 2021-2027 г.:

1. **На всеки три години от прилагането на програмата възложителят да изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при**

прилагането на ИТСР на ЮЗР от ниво 2 за периода 2021-2027 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

Действие № 11 На всеки три години от прилагането на програмата главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ към МРРБ ще изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ИТСР на ЮЗР за периода 2021-2027г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на Стратегията. Изготвените доклади ще се представят в МОСВ за одобряване.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на „ИТСР на ЮЗР от ниво 2 за периода 2021-2027 г." да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Източник на информация
Специфична Цел 1.2. Подкрепа за включване в растежа на специфичните природни и културни потенциали на ЮЗР		
1. Опазване на паметниците на културното наследство	Реставрирани и консервирани паметници на културното наследство-бр.	НДА към НИНКН; Регионален исторически музей
Специфична Цел 3.1. Подобряване на свързаността на региона в национален и международен план и на вътрешнорегионалната достъпност		
2. Изградена, рехабилитирна, реконструирана пътна мрежа с регионално и местно значение .	Изградена, рехабилитирана, реконструирана пътна мрежа- км	НСИ/АПИ
Специфична Цел 3.2. Инвестиции за екологична инфраструктура и биоразнообразие		

3. Изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктура	Изградени магистрални водопроводи и разпределителна водопроводна мрежа-км	-Бенефициенти; -РИОСВ, -еколог на съответната община. -общински администрации и ВиК
4. Повишаване на нивата на рециклиране на отпадъци, чрез разширяване на системите за разделно събиране и изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци. Извършване на рекултивация на депата за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания	Въведени системи за разделно събиране-бр.; Изградени инсталации за предварително третиране и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци-бр. Извършени рекултивации на депа за битови отпадъци-бр.	-Бенефициенти; -РИОСВ, -еколог на съответната община. -общински администрации.
Специфична цел 3.3 Запазване на биологичното разнообразие от Приоритет 3		
5. Изпълнение на мерки в защитени зони от мрежата „Натура 2000" от Националната рамка за приоритетни дейности за Натура 2000 (НРПД) - за периода 2021- 2027 г., планирани за съответния регион	Площ на природни местообитанията и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им-хектари.	Управляващите органи, съгласно планирания източник на финансиране в НРПД 2021-2027 г.
Стратегически Приоритет 1; Подкрепа на регионалните потенциали за устойчив растеж, Специфична Цел 1.1. Насърчаване на интелигентен и иновативен икономически преход и преход към неутрална по отношение на климата икономика, Специфична Цел 1.2. Подкрепа за включване в растежа на специфичните природни и културни потенциали на ЮЗР; Стратегически Приоритет 3. По-добре свързан и устойчив регион, Специфична Цел 3.2. Инвестиции за екологичната инфраструктура и биоразнообразие, Специфична Цел 3.3 Териториално развитие и сближаване.		
6. Реализиране на мерки по адаптация към климатичните промени в секторите „Градска среда", „Води", „Транспорт", „Селско стопанство", „Гори" от Националната стратегия за адаптация и План за действие към нея	бр. мерки	-Бенефициенти, -еколог на съответната община. -общински администрации

Действие № 12/2/: Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР ЮЗР за периода 2021-2027 г. ще се извършват въз основа на специфичните екологични индикатори, предвидени в проекта на програма, които ще се отчитат в докладите по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда на всеки три години от прилагането на ИТСР ЮЗР за периода 2021-2027 г..

При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Действие № 11/3/: При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве Управляващият орган на ПРР 2021-2027 ще предложи и предприеме своевременни мерки за възможното им отстраняване.